

ÇINLAMA SÖZCÜĞÜ KONUSUNDA AÇIKLAMA

İç mekân akustiği ile ilgili olarak kimi zaman yansıım terimi yerine çnlama sözcüğünün kullanıldığı görülmektedir. Bu sözcüğün ne yansıımı ne de yansıım olayından edinilen sessel izlenimi anlattığı savunulamaz. Çünkü çnlama, yalnızca yüksek frekanslı seslerle ilgili bir sözcüktür. Bu sözcük, örneğin ince bir bardak, ya da benzeri, rezonans frekansları çok yüksek olan nesnelere titreşime sokulduğu zaman çıkan “çın” sesinden türetilmiştir. Tıpkı “pat” sesinden “patlama”, “gür” sesinden “gürleme”, “çat” sesinden “çatlama”, “vın” sesinden “vınlama” ve benzerleri gibi. Yani çnlama “çın” diye ince bir ses verme anlamına gelir. Kulak çnlamasında da yine çok yüksek frekanslı sesler söz konusudur. Oysa, kulak uğultusunda alçak frekanslar da vardır.

Bir iç mekânla ilgili olarak, “burası çın çın ötüyor” dendiği bilinmektedir. Bu deyiş biçimi, o mekândaki yansıım süresi içinde, normalin aksine, alçak frekansların, yüksek frekanslara oranla çok daha çabuk yutulduğunu ve yansıım olayının yalnızca yüksek frekanslarda algılandığını belirtir.

Sıradan bir iç mekânda, yüksek frekanslar alçak frekanslara oranla, hemen her zaman daha çabuk yutulduğundan, az rastlanan ve dikkat çeken bu tersine durum, özel bir deyişle anlatıla gelmiştir.

Yansıım olayının algılanmasında etkili olan frekansların, kalından inceye, en az beş oktavı kapsadığı ve yansıım süresi hesaplarının, çoğu kez altı frekans (125 Hz-4000 Hz) için yapıldığı düşünülürse, yansıım terimi yerine atmosfer koşullarındaki “ısı terselmesi” benzeri bir tür distorsiyonu anlatan çnlama sözcüğünün kullanılmasının hiç te uygun olmadığı anlaşılır.

Prof. Şazi SİREL